

20.2.83

D.D. Bu yayınımlızda:

- "Nerede bir yoldaş varsa Türkiye Komünist Partisi oradadır" programımızı,

-Sovyetler Birliğinde yayınlanan ve 9 dilde çıkan haftalık

"Novoe Vremya -Yeni Zamanlar" dergisinin 7. sayısında yer alan

"Türkiye'de yargı makinesi demokratlara karşı işliyor" başlıklı yazılı ve,

-Yayınımlızın ikinci bölümünde Kürtçe programımızı dinliyeceksiniz.

Burası TKP'nin SESİ radyosu. D.D. "Nerede bir yoldaş varsa, Türkiye Komünist Partisi oradadır" programımıza başlıyoruz.

" NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA-TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ ORADADIR"

N Bugünkü programımızda, Atılım'ın Şubat sayısında yer alan "Ya demokrasi barışın, ya da barış demokrasinin yolunu açacak" başlıklı yazıyı ele almayı sürdüreceğiz. İdeolojik planda öne çıkan savaşım hedeflerinden birisi olan şovenizme karşı savaşım, Türk-Yunan anlaşmazlığı temelindeki son gelişmeler ışığında inceleyeceğiz. İran'da kardeş komünist partisi TUDEH Genel Sekreteri Kiyanuri yoldaşın hangi ortamda tutuklandığını, İran'daki gelişmeleri ele alan bir yazımızı, kardeş komünist ve işçi partilerinden haberler izleyecek.

DEMOKRASİ YOLUNDA ÖNEMLİ BİR ÖLÇÜT: AMERİKAN PLANLARINA KARŞI TUTUM

T A-- Atılım'ın Şubat sayısında yer alan "Ya demokrasi barışın, ya da barış demokrasinin yolunu açacak" başlıklı yazıda, ülkemizdeki demokrasi savaşımı ^{ya da} ~~alanında~~ önemli bir ölçüt getiriliyor.

N B-- Her politik partinin, politik akımın ya da grubun program hedeflerini değerlendirirken, onun Amerikan planlarına karşı tutumuna bakmak.

A-- Atılım, bu ölçütün halk yığınlarını, çeşitli kesimlerin sözümlerine demokrasi manevralarına karşısında aldatılmasına engel olacağını söylüyor. Bu ölçüt, neden bu kadar önemlidir?

B-- Biz komünistler, demokraseye gerçek bir geçişi savunuyoruz. Bir avuç tekelin, büyük burjuvazinin, toprak ağasının değil, işçilerin, köylülerin, çalışan yığınların, memurların, tüm yurttaşların politik hak ve özgürlüklerini savunuyoruz. Halk yanlısı bir demokrasi yolunda savaşım veriyoruz.

A-- ~~Açıklama:~~ Bugün sivil gericilik, AP çevreleri, demokrasi üzerine çok parlak sözler söylüyorlar. Görünürde, ~~sözümlerine~~ ~~demokrasiden~~ ~~yanaymışlar~~

~~gibi ateşli sözler söylüyorlar. "Hizmet kervanları", gibi sihirli sözeük~~
~~ler kullanıyorlar.~~ Ama sivil gericilik, AP çevreleri, emperyalizmin ve
işbirlikçi tekelci burjuvazinin aynı zamanda en güçlü, en gözde
sivil alternatifidir. Eğer cunta iyice yıpranırsa, emperyalizm ve
işbirlikçi tekelci burjuvazi, bu sivil güçlerini, AP çevrelerini yeniden
öne sürmeye çalışabilir.

B-- Peki, AP çevrelerinin Amerikan planlarına, Türkiye'nin Amerikan
tekellerinin çıkarları için bölgede bir savaşa sürülmesi komplosuna
karşı ~~tutum~~ nasıl bir tutum alıyorlar?

A-- Bu konuyu geçiştirmeye, ört-bas etmeye çalışıyorlar. Hiç seslerini
çıkarmıyorlar. Çünkü onlar, Regim yönetiminin sivil yedeğidir. Çünkü
onlar, ABD ile Savunma ve İşbirliği Anlaşması görüşmelerini ilk bağlayan
politik güçtür. 24 Ocak halka yıkım ekonomik politikasının mimarları,
ilk uygulayıcılarıdır.

B-- Açıktır ki, Amerikan planlarına karşı tutum almayan bir güç, hiçbir
şekilde demokrasiye, hattâ burjuva demokrasisini bile tutarlı bir
biçimde savunamaz. Halk eğer çözümleyici sorunun, Amerikan planlarını
etkisiz duruma getirmekle bağlı bulunduğunu kavarsa, hiç kimse onu
demokrasi ya da genlik üzerine ~~xxxx~~ sahte vaatlerle şaşırtamaz.

A-- Şu politik partiler yasası konusundaki Demirelci manevralara bakmak
bile, Amerikan planlarına karşı tutum ölçütünün ne denli önem taşıdığını
ortaya koyuyor. Bugün sivil gericilik cuntayla neyi tartışıyor?

B-- ~~Açıktır~~; Onlar, tam da bir holdingçi patron kafasıyla, cunta ile
kurulacak "düzen partisi"nin hisse senetlerinin en önemli paketini
kimin elde tutacağı ~~kavga~~ tartışmasına girmişlerdir. Hisse senetleri
cunta ile AP başları arasında paylaşılacak bir partinin halka ne
yararı olacaktır? Tepede atlar tepişirken, yine çiftelerin altında
işçi sınıfı, köylülük, emekçiler ezilmeyecek midir? Tepedeki atlar, yani
cunta yönetimi ve AP başları neden bir 24 Ocak politikası konusunda
tepışmiyor? Çünkü onlar, halkın ezilmesi için, halk yanlısı bir demokrasi

nin kurulmasına karşı birleşmişlerdir. Çünkü her ikisi de, ABD'nin dümen suyunda bir dış politikanın izleyicileri, savunucularıdır.

A-- Bu bakımdan Atılım'da getirilen ölçütün önemi büyüktür. Dünya çapında tüm ilerici, barışsever, yurtsever güçlere karşı haçlı seferleri açan, onlara karşı saldırıya geçen Regin yönetiminin ^{bu ve} ~~ölçütü~~, ülkemizde işçi sınıfına, küçük üreticiye ^{ve} ~~ve~~, emekçilere karşı saldırıya geçen işbirlikçi tekeli; burjuvaziye ^{bu} ~~karşı~~ manevra olanaklarını tıkmak. Bu, ancak halka sağlam bir ölçüt verilebilirse, ^{nasıldır} ~~olabilir~~. Atılım, Amerikan planlarına, ülkemizin Amerikan çıkarları için savaşa sürülmesine karşı tutumu, değerli bir ölçüt olarak görüyor. Çünkü ^{en başta} Amerikan planlarına karşı çıkmayanlar, halkın ekonomik ve demokratik haklarını sağlayacak bir politikayı, hiçbir zaman izleyemezler.

B-- Atılım, böylesi bir ölçütün halk yanlısı demokrasisi ^{icin} ~~gerçek~~ demokrasîye ^{gerçekten} ~~geçebilmek~~ için taşıdığı önemi, bir örnekle somutluyor. 1917'deki Kerenski-Mengevik blokunun sözümlü burjuva demokratik devrimciliğiyle. ^{Bu yüzden} ~~bu yüzden~~ ^{salık demokrasi manevraları karşısında} ~~karşısında~~ ^{tutum olarak, bir} ~~empiryalist savaşa karşı~~ ^{bir} ~~Bolşevik ölçütünde~~, yığınların gerici manevralara karşı bağımsızlık kazanmasında birincil ^{rol} oynadığını vurguluyor. ^{muhter} ~~muhter~~.

A-- Şunu da unutmayalım. Amerikan empiryalizmi bugün ~~yalnız ve yalnızca~~ en gerici, en kanlı rejimleri desteklemekle yetinmiyor. Amerikan empiryalizmi, Amerikan ~~çıkartmalarının~~ yönetiminin politikasına boyun eğen ama demokratik geçinen daha bir sürü rejimi de ^{ya} ~~açıktan~~ destekliyor, ya da yedeğinde tutuyor.

B-- Bir de şöyle ~~zor~~ bir soru var: Bugün ülkemizde demokrasi güçleri mi daha geniştir, yoksa ülkemizin Amerikan planlarına buğastırılmasına karşı çıkanlar mı?

A-- Soruyu böyle koymak, böylesi bir karşılaştırmaya gitmek doğru değildir. Neden doğru değildir? Çünkü bu, demokrasi savaşımı ile barış savaşımını karşı karşıya koymak sonucunu getirir. Demokrasi savaşının tabanı elbette genişliyor. Anayasaya karşı savaşında, daha önce hiç hesapta olmayan politik güçlerin demokrasi için savaşa atıldıklarını

gördük. Bu, ülkemizdeki güçler mevzilenmesindeki ^{ortaya çıkan} bir kesittir.

B-- Ama, ikinci bir kesit daha vardır. Biz, bunu görmezden gelemeyiz.

O da Regim yönetiminin planlarına, Türkiye'nin serüvenlere sürüklenmesine, bölgede bir maşa, bir jandarma yapılmasına karşı çıkan güçlerin oluşturdukları kesittir. Burada, örneğin 12 Eylülcü anayasaya karşı çıkmayan ya da bu anayasa temelinde adım adım demokrasiye ~~gide~~ gidilebileceğini sanan çevreler bile vardır. Kısa erimde çıkarları yumuşamadan yana olan, islam ülkeleriyle ticaretle yarar gören çevreler de Amerikan emperyalizminin dümen suyuna girilmesinden zarar görüyorlar.

A--O halde, bu ikinci güçler ilişkisi gruplaşmasının da dar ve önemsiz olduğunu düşünemeyiz. Tersine, sorun, bu iki kesiti içiçe geçirebilmek, güçlü bir barış ve demokrasi cephesini ~~kur~~ oluşturabilmektir. Eğer kimi sol grupların yaptığı gibi, barış için savaşım ikinci plana itilirse, hem ülkenin Amerikan emperyalizmi ^{nm elinde} yönetiminde savaş ateşlerine sürülmesi önlenemez, hem de demokrasi savaşımı başarıya ulaşamaz.

B--Partimizin kurucusu, ilk başkanı Mustafa Suphi'nin 100. doğum yıldönümü nedeniyle düzenlenen toplantıda, Merkez Komitesi adına yapılan konuşmada, şöyle deniyordu:

A--"Yığınhal halk hareketinin tüm kolları, sendika, kooperatif, gençlik, kadın hareketi, kendi özgül amaçlarını, barışın korunması amacıyla birleştirdikleri gün, tüm yurtsever demokratik örgüt ve partiler, yığın hareketi içinde, cuntanın "seçim" kampanyasından, baskı altındaki basına kadar her yerde, bu amaçla çalıştıkları gün, ABD emperyalizminin kolunu bükme zor olmayacaktır. Bu savaşım, ülkemizde demokrasinin, ulusal bağımsızlığın ve ekonomik bunalımdan çıkışın yolunu açacaktır. "

B-- Yoldaşlar, önümüzdeki hafta da Atılımın Şubat sayısında yer alan "Ya demokrasi barışın, ya da barış demokrasinin yolunu açacak" başlıklı yazının bir başka yanını ele alacağız.

(haydi unutmayalım bu dayanışmayı: 30 saniye)

N ŞOVENİZMİN YARATTIĞI TEHLİKELER

Yoldaşlar, kardeşler, dostlar,

İdeolojik planda, önümüze çıkan savaşım görevlerinden birisi de, Yunan düşmanlığı, Türk-Yunan ilişkileri konusundaki şovenizmdir. Yıllardır ülkemizde bu tür şovenizm diri tutuluyor. Elbette yalnızca bizde değil. Yunanistan'da da tersi, Türk düşmanlığı, şoven propagandaların başında yer almaktadır. Oysa, bu karşılıklı şovenizm, gittikçe tehlikeli, her iki ülke halkı açısından ~~ix~~ felaket getirici nitelikte boyutlar almaktadır. Özellikle, Amerikan yönetiminin dünya çapındaki ve bölgemizle ilgili savaş planlarını, halklar arası nefret, kin üzerine kurduğu bir dönemde.

Gecenlerde, ülkemizde, Milliyet gazetesince düzenlenen Abdi İpekçi Barış ve Dostluk Haftası yapıldı. Her iki ülkenin ~~aynı~~ aydınları, sanatçıları, barış üzerine güzel sözler söylediler. Refik Erduran adlı yazar, da Güneş gazetesinde bu konuyu ele almış. "Doğruların eğrileri" başlıklı yazısında, iki halk arasında dostluk olmasını savunuyor, ~~A~~ ki o böylesi bir dostluğu bozanın yalnızca Yunanistan olduğunu öne sürüyor. Erduran, şöyle diyor: "Namusum üzerine yemin ederim ki, ömrüm boyunca ben Yunanistan topraklarının tek karışığı üzerine saldırı ya da entrika niyetini dile getiren tek bir Türk vatandaşına rastlamadım." Erduran şöyle devam ediyor: "Böyle kişilerle karşılaşırsam, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sıfatıyla onların tutumlarını onaylamadığımı. en açık seçik biçimde belli edeceğime yine namus üzerine söz veririm." İlginç bir rastlantıdır ki dostlar, aynı günlerde Son Havadis gazetesinde Tekin Erer şunları yazmış: "Biz de Batı Trakyayı, en az dört asır Türk vatanı olmuş Anadolumuza bitişik kadar yakın Ege adalarını istemeliyiz." Biz burada Refik Erduran'ın arayıp da bulamadığı kişilerden yalnızca birisini ni gösterdik. Namus sözünü tutup tutmayacağı, onun bileceği iştir. Ama biz, şunu söyleyelim: "Kendi ülkesinin şovenistlerine, kendi yönetiminin

göven, harpçi girişimlerine karşı kayıtsız kalanların, başka ülkelerin
gövenistlerine karşı çıkmaları inandırıcı olmuyor. Üstelik barış da
böyle bir yolla sağlanamaz.

Şimdilerde, gözü kanlı, harpçi Regon yönetiminin Türkiye ve Yunanis-
tan'a ~~verdiği~~ vereceğini ilan ettiği yardımlar, bu göven tartışmaların
odak noktası ~~oldu~~ oldu. Cunta yönetimine biçilen 930 milyon, Papandreu'ya
biçilen 280 milyon dolarlık yardımlar, hararetli yazıların, tartışmaların
~~gelişmesinde~~ ["] konusu olmakta. Amerikan kongresindeki Yunan lobilerinin harekete geçme-
sinden endişe duyuluyor. ^{uyumcu" diye deniyor.} Milliyet gazetesi, 11 Şubat günlü sayısında,
cunta yönetimine şöyle bir akıl veriyor: Biz de kendi lobimizi hare-
kete geçirelim. Bu "kendi lobimiz" dedikleri ise ~~neymiş?~~ ^{bedelin de bedeli} Türkiye'ye
verilecek Amerikan dolarlarıyla alınacak savaş uçaklarını yapan
Amerikan silah tekelleri, yani: Genrıl Daynamiks ile Nortrop. ^{Hem} Şovenizm
adına, Yunan düşmanlığı yap- ^{ıyorlar, hem de gidip Amerikan silah} ~~teşkilatı~~ ^{ve bütün bunlar, ulusal çıkarlara uygun politikalar diye,}
~~birini seçenek olarak göstermek, duyulmamış şeydir. halba tanıtılıyor.~~

O pek paylaşılmayan sözümüne Amerikan yardımına gelince. Dolarcık-
ların Amerikan emperyalizminin politikasında bir çıkar manivelası, bir
dayatma ögesi olarak kullanıldığını Türkiye'de de Yunanistan'da da
oldukça geniş çevreler bilmektedir. Tabii dolarcıklar, ^{aynı zamanda} Regon yönetiminin
Yunanistan'daki Amerikan üsleri konusundaki pazarlık kozu. ^{dur} Oysa
Yunanistan halkı, bu ölüm üslerinin ülke topraklarından sökülüp atılma-
sını istiyor. Şimdi ne olacak? Bunu, Yunanistan'daki ilerici güçler
ile birlikte daha pek çok etmen belirleyecek. Ama şurası kesindir:
Bu ABD ile Yunanistan arasındaki görüşmelerde, Türkiye bir baskı unsuru,
bir tehdit aracı olmamalıdır. ~~Biz~~ Üstelik, ülkemizi Amerikan hegemonyası
na daha fazla bağlayan dolarcıkların milyon farkıyla öğrenmek, yalnız
ve yalnızca "biz ulusal hıyanette daha ileriye gittik, ^{daha da gideceğiz} ~~gidin~~ ^{başka}
demekten başkaca bir şey değildir.

Unutulmasın: 22. Mart 1982 günlü Weinberger imzalı Pentagon
planında, her iki ülkenin ^{halkının} ~~her~~ kadarı birbirine bağlanmıştır. Bu uğursuz

belgede Pentagon, Türkiye ve Yunanistan silahlı kuvvetlerini, kendi çıkarı için birlikte savaşa sürmeyi planlamaktadır. Her iki ülkedeki Amerikan üslerini, birlikte kullanmayı ~~planlamaktadır~~ hedef olarak koymuştur. Hayır dostlar, yalnızca kadeh tokuşturmak, barış üzerine birkaç söz söylemek gerçekten yetmiyor. İki halkın Amerikan emperyalizmine karşı savaştaki kader birliğini sürekli, somut, açık bir biçimde sergilemek, anlatmak gerek. Yunanistan'daki Amerikan üslerine karşı halk hareketine omuz vermek, Türkiye'nin Amerikan planlarına bu^{ba}ştırılmasına karşı çıkan tüm güçlerin ^{bu} borcudur. ~~Yunan~~ Yıllardır beynimizi yıkayanlara kapılırsak, "Yunan düşmanlığı" adına kendimizi, ^{Sam Amcanın adını} ~~Amerikalı emellerin~~ çıkarlı için Arap çölleriindeki savaşlarda buluruz. Sonra ne olacağı ise hiç belli değildir.

(haydi, unutmayalım bu dayanışmayı: 30 saniye)

↑ KİYANURİ YOLDAŞ HANGİ ORTAMDA TUTUKLANDI?

İran komünistlerinin partisi TUDEH 'in Merkez Komitesi Genel Sekreteri Kiyanuri yoldaş ve çok sayıdaki parti yöneticisi, ^(uydurma suistimallerle) tutuklandı. Türkiye komünistleri, bu tutuklamayı kınıyor. Bunun, bölgede, emperyalist çıkarlar adına ^{fırmaadınlar} yapılan komploların bir sonucu sayılıyor.

İran konusunda yoldaşlar, basında hemen hiçbir şey çıkmıyor. Ama siz de farketmişsinizdir ki, artık eskisi ~~gibi~~ gibi, İran'daki rejimi aşağılayan, kötüleyen yazılara rastlanmamaktadır. Bu, ^{kuşkusuz}, bizim basının kendi başına aldığı bir karar değildir. Bu, Amerikan emperyalizminin politikasında, İran'daki gelişmeler ışığında beliren yeni bir taktiktir.

Kiyanuri yoldaş, hangi koşullarda tutuklandı? İran Devrimi'nin kazanımları ne durumdadır? 1979-1980 döneminde, İran'da burjuva demokratik devrim gerçevesini aşmasa da, çok önemli adımlar atılmıştır. ^{Diş} ~~politika alanında~~, Örneğin ülkedeki Amerikan üsleri kapatılmış, ^{di} ~~danış~~ -

manlar ülkeden çıkartıldı. Pentagon'un tüm bölgeyi içeren casusluk merkezi kapatıldı. Tüm bankalar, sigorta şirketleri, büyük ağır sanayi işletmeleri millileştirildi. Yabancı sermaye sınırlandı. Asgari ücretler iki kat artırıldı. O günlerdeki ivmeyi, Humeyni şu sözlerle anlatıyordu:

"Gecekonduların ahalisi, sarayların ahalisine karşı harekete geçmiştir."

Ne ki tüm bu adımlar, ^{sınırlı bir} burjuva demokratik devrimin ötesine geçemedi.

Üstelik, anti-emperyalist cephe ^{birlik, örgütlü, organik eylem birliği} oluşturulamadı. Bu zayıflık, kim-kimi sorusunun, ^{aynı, emperyalist yansı. güçlerini} burjuvazinin ^{ulusal, demokratik güçleri} mi yoksa işçi sınıfı ve halk yığınlarının, ^{mi} üstün geleceği sorusunun hala ortada kalmasını getirmiştir. Bu zayıflık, aynı zamanda,

gericilik güçlerinin ~~tüm~~ ortak bir platformda halk devrimini adım adım esir almaya hareketinin güçlenmesine ^{de} ortam yaratmıştır. Mollalar ^{ışındaki ayrışma, gelişmeler keskinleşmektedir.}

Son zamanlarda, İran'da Hocatay denilen bir dinsel grubun sürekli ^{güçleniyor} ^{Humeyni Kanadının zaafılarından yararlanarak} güçlendiği ^{söyleniyor}. Bu grup, erkteki islamcı cumhuriyetçi partiyi ele geçirme yönünde büyük adımlar atmıştır. Bu grup, büyük toprak sahiplerinin temsilciliğini yapmaktadır. Ve İran'da, şimdi, en güncel sorunların başında toprak ve tarım reformu sorunu gelmektedir. Hocatay grubu, bu reforma karşıdır. Ama Hocatay grubu, aynı zamanda Irak'a karşı savaşın sürdürülmesinin de, başını çekmektedir. Baştan beri ~~de~~ Tudeh in kapatılmasını, üyelerinin tutuklanmasını öneren ^{de} bu grup olmuştur.

~~Şu anda kim-kimi sorunu~~ Beni Sadr'ın yurt dışına kaçmak zorunda kalmasından sonra, bu grup, Amerikan emperyalizminin eğilimlerini ~~de~~ ^{dikkate almaya başlamıştır. Bu nedenle,} dikkate almaktadır. Regan yönetimi, ~~antik beklemek~~ İran konusunda ^{şimdi} ^{sinsi bir politikaya yönelmiştir.}

~~İran'da mollaların birbirine karşı savaşması,~~ ^{bekleme dönemine girmiştir.} ^{El altından,} ^{Bu arada} beklemeye girmiştir. (El altından, sinsi Hocatay grubunun güçlenmesine ^{katkı} çalışmaktadır, ~~Ne ki~~ Amerikan emperyalizminin, Türkiye topraklarında ^{ki} İran karşı-devrimcileri ⁿⁱ beslemeye devam ettiğini, cunta yönetiminin ^{buna göre yandığını, hatta} ~~beşeriyetini de~~ ^{gözetmektedir} ~~Amerikan araçları biçiminde~~ sürekli İran'a gidip geldiklerini ~~de~~ gözardı etmemek gerek.

Henüz İran'da, kim-kimi sorusu, her bir devrimin ^{ba} en yaşamsal sorusu ^{İranlı goldastların savandığı gib.} yanıtlanmış değildir. Eğer petrol kuyularını elinde tutan işçi sınıfı, ^{Kolici} gençlik, ilerici aydınlar, molla hareketinin solunda

yer alan Humeyni hareketi birleşir ve ortak harekete geçerlerse, kim-kimi sorusunu yanıtlamak için elverişli konular ortaya çıkabilir. Ne ki bu güçler arasındaki görüş farkları, ortak görüşlerden çok daha fazladır. ^{Öyle} İran'daki gelişmeyi ^{açısından} burjuva demokratik devrim İran'daki gelişmeyi ilerletmek için dar gelmektedir. Gecekondu ahalisi mi- sarayların ahalisi mi? Açıkta ^{Var} ki, İran devrimi kesin bir yol ayrımına gelmiştir. Sosyal devrime geçilecek mi-geçilmeyecek mi? Gecekondu ahalisi mi- saray efendileri mi? Sorun, İran'da şimdi gene budur. Humeyni Kiyamuri yoldaşlar tutuklandığı, işte böylesi bir ortamda yapılmıştır tutuklanmıştır. Tuduhları gördük saldırmam arında kimin yattığı, hangi sifasını çıkararak yattığını açığa çıkaranlar, güllerini bu saldırmam kimin işine yarayacağı açıktır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA

KOMÜNİST VE İŞÇİ PARTİLERİNDEN HABERLER

=====

T SRI LANKA KOMÜNİST PARTİSİ ÇEVİK KUVVETLER KOMUTANLIĞINA KARŞI ÇIKTI

Amerika Birleşik Devletleri'nin Yakındoğu ve Hint Okyanusunda operasyonlar yapmak üzere kurulan Merkezi Komutanlığına karşı tepkiler ve protestolar sürüyor. Sri Lanka Komünist Partisi Merkez Komitesi de bir bildiri yayınlayarak, bu komutanlığın kurulmasını ~~pratik~~ protesto etti. Sri Lanka Komünist Partisi Başkan Yardımcısı Piyeter Koyneman yoldaş, bu komutanlığın bölge halklarına karşı açık saldırganlığın bir ifadesi olduğunu belirtti. Tüm bölge halkları gibi, Sri Lanka halkının da bu savaş merkezine karşı savaşımı yükselteceğini söyledi.

N VENEZÜELA KOMÜNİST PARTİSİ ARALIK SEÇİMLERİNE ORTAK İSTEMLER PLATFORMU ETRAFINDA GİRİLMESİNİ ÖNERDİ

Parti Merkez Komitesi'nin Karakas'da yapılan plenum toplantısında 1983 Aralık ayında yapılacak parlamento seçimleri için geniş bir cephe örülmesi kararlaştırıldı. 1983 yılı için bir eylem programı onaylandı. Bu eylem programının içeriğinin, tekellerin emekçi haklarına saldırılarını durdurmaya ^{hın belirlediği} ~~anaçladığı~~ vurgulandı. Venezüela komünistleri, KP MK plenumu, ayrıca Latin Amerika'lı ünlü devrimci Simon Bolivar'ın ^{doğum yıldönümü ve 1983} 200. ve ^{geli} Karl Marks'ın da ölüm ve doğum yıldönümleri nedeniyle de yapılacak çalışmalarını gözden geçirdi.

T ABD KOMÜNİST PARTİSİ REGİN YÖNETİMİNİN EKONOMİK POLİTİKASINI ELEŞTİRİYOR

Partinin merkez organı Dayli Vörl'd gazetesinde yer alan Genel

Sekreter Gas Hol yoldaşın yazısında, "ülke, ekonomik yıkımın eşiğinde" biçiminde nitelendiriliyor. Yazıda, ABD ile ilgili şu veriler aktarılıyor: Atılanlar, yarım gün çalışanlar ve hiç çalışmayanlarla birlikte, işsiz sayısı 20 milyonu bulmuştur. ~~Haftada~~ İki yıldır çalışa ~~hafta~~ günlerinde saatte 300 kişi işten atılmaktadır. 16 milyon Amerikalı, ^{nın} sağlık hizmetleri ^{nden} olanaklarından yararlanma hakkı elinden alınmıştır. Üç milyon kişi evsiz barksız sokaklarda ~~barınmaktadır~~ yaşamaktadır.

ABD KP MK Genel Sekreteri Gas Hol yoldaş, ülkesinin kapitalizmin yalnızca devresel bunalımları burgacında kıvrınmadığını, tüm yapısal bunalımların içiçe geçtiği bir merkez durumuna da geldiğini sözlerine ekliyor.

N İSRAİL KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ GENEL SEKRETERİ

PARLAMENTODA YAPTIĞI KONUŞMADA BEGIN HÜKÜMETİNİ SUÇLADI

Meyr Vilner yoldaş, ülkeyi dünya halklarının gözünde aşağılayan bir politika izleyen Begin hükümetinin, aynı zamanda ekonomik yıkımın da baş sorumlusu olduğunu söyledi. Vilner yoldaş, İsrail parlamentosu Knesetteki konuşmasında, geçen yıl enflasyon oranının yüzde 135'i aştığını, açlık sınırında yaşayan İsrail ^llilerin gün geçtikçe arttığı ^m belirtti. Begin hükümetinin derhal geri çekilmesini istedi.

TKP'nin Sesi

20-2-1983 Şerîf

Kürtçe

Konu:Ağalar,AP ve demokrasiye geçiş

~~TEŞTEN~~ NAMEYEK BİRTİNE...

^{me}GH.Ji Sîlwan'ê nameyek istandin.Ji semedên hun jî dikarin bi-
zanin name ^{Le,}gelek dereng derbasê destême bû.Ev name nîşandike ka
cuntakar ça ~~koma~~ zagunabingeha xwe dane qebûlkirin,û nîşandike
^{kê jê pir tê behskirin}jê tê behskirin "derbasbûyîna demokrasiyê" ka tiştek çaye..Ji van
semedan emê nameyê pêşkeşî we bikin:

"Qezayek Diyarbekir heye navê wî Silwan.Waxtê dibêjin Silwan
gelê Kurd,gundîyê Kurdê xizan Mehmud Kepoşlî tîne^{ne} bîra xwe.Gelê
Kurd Mehmud Kepoşlî bi teherê "Mehmud Axa" nazdike.Werin em hemu
bi hevra Mehmud Axa ji nêzîk¹⁷⁶ nazbikin: Sîlwan nîvî zêde ya Mehmud
axa'yê ye...Ango ji 30 zêdetir gundê wî heye.Mehmud Axa tenê axa

nîne. Ew, vî navberê da bi libatî jîyînek polîtîk didomîne. ~~Kesekx~~
Suleyman Demirel jê pir hezdike, û hevalbendîyek nêzîkî pêra dido-
mîne. ~~îro~~ ^{irojî} Hêj bêhêjmar gundê Kurd xwedanê ava ^{wex} ~~xwerînê~~ ^{nîne} -belê ^{xwedanê} ava
wexwerînê ^{zewiyên} - nîne. Lê bona axên Mehmed Axa were avkirin baraj hat
avakirin. Baraja han bi destê Karîna Edelet Partê, hima jora, pira
Malabadê, ser çema batmanê hat damezirendin. Eva tikûtenê axên Meh-
med Axa avdike.

Binhêrin ev Mehmed Axa firo çî dibêje? Dixweze çî bike? Ev dix-
weze bi zorê ^{jî} / gelê Kurd bona zagunabingeha cuntayê reya"erê"
bistîne. Dibêje: "Hunê bona zagunabingeh bejin erê! Yê ku bona vî
zagunabingeh nebêje erê bê îmane! Yê ku bona vî zagunabingeh nebê-
je erê Komünîste! Yê ku bona vî zagunabingeh nebêje erê, bila nivî-

nê xwe berefke.ji gund derkeve here."Mehmud Axa bi van gotinan nasekine.Paşê jî:"Emê berê bona zagunabingeha han bêtjin erê.Paşê jî hîsaba cuntayê emê bibînin."dibêje û dixebite."/

Hova guhdarê me di nameyê xwe da vana nivîsiye.Mehmud Kepoçlî'yê di jibartinên sala 1973 û sala 1977,ji Edelet Partê çûye nemînentgehê dibêje:"Emê berê bona zagunabingeha han bibêtjin erê.Paşêjî hîsaba cuntayê emê bibînin." Vana dibêje lê belê,Yuzbaşî-ya Cuntayê Orhan Şahîn xweyîdike,hemû gundên Sîlwan,Dicle,Lêce yek bi yek dide derevekirin.Hemû gelê gundan ji bin lêdanên,ji ^{kolan} ~~ke~~ bin rênc û tedayên herî hovî/derbaskirin.Paşê bê şerm bê şerm ji "hîsabê ~~emê~~ cuntayê ~~emê~~ xîbînin dîtînbê behsdike./Berê pêşîn ewê hemû pêkanînen dij-demokratîk,hemû zordestîyên der mirovatî ya

zagunabingeha paşwerû
cuntayê biryarbikin. Bona/bikaribin bidine qebuŷkirin ser gel he-
mû cure zordestîyan/^{wê}bidomînin. U ahakî pêkanînên ~~van~~ roj^{han}an/bikin
mondoxî. Paşê jî wê ji "hîsabê cuntayê dîtîne" behsbikin. Wek hemû
pêkanînên cuntayê biryarbikin, ussane ew çima ji "hîsabê cuntayê
dîtîne" behsdikin? Waxtê pêkanîn neguhirê, li ser karîne ^{ha}cunta ^{ruşt-}runê
^{ye ha}yekê din ^{etse,}rûnê wê çi biguhire?

/Guhdarên hêja/bê şik gotinên "Em berê bona zaguna bingeha han
bibêjin erê. Paşê jî hîsaba cuntayê ~~emê~~ bibînin." ponijek ji serê
Mehmud Kepoxlî derketîye nîne. Ev taktîka şaşkirina gel, ji jor, an-
go ji rêbirên Edelet Partê ku her roj rojnama Tercuman ~~reklamê~~
wî ~~dike~~ bi gotinên "jindî li ser xweye" reklamê wî dike têye do-
mandin, Eva nîşandike, ka rêbirên Edelet Partê dixebitin minavre-

Partê aîayên Kurd Mehmed Kepoîlî, Latîf Ensarioîlî û Necmeddîn Cevherîyan; Partê patronên Yekdest Alî Koçman, Feyyaz Berker, Refîk Bezmen, bin kêjan navê, derkeve bila derkeve, waxtê nûva hate damezrandin, di tîgîhana burjuva jî ^{be,} parêzdarê demokrasîyê wê nebin.

TKP'nin Ses

20.2-83

D.D., Sovyetler Birliğinde yayınlanan ve Rusçadan başka İngilizce, faransızca, Almanca, İspanyolca, Portegizce, İtalyanca, Lehçe ve Çekçe çıkan haftalık "Novoe Vremya-Yeni Zamanlar" dergisinin 7. sayasında Türkiye üstüne bir yazı da yer alıyor. A. Ulyanskiy imzasıyla yayınlanan bu yazı "Türkiye'de yargı makinesi demokratlara karşı işliyor" başlığını taşıyor. Şimdi bu yazıyı sizlere tam metin olarak aktarıyoruz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ANAŞTIRMA MERKEZİ

"Novoe Vremya"- "Yeni Zamanlar" dergisi, sayı 7; 11.2.1983

"Türkiye'de yargı makinesi demokratlara karşı işliyor"

→ Türkiye'de yargılama dalgası kabarıyor.

Askersel yönetimin Eylül 1980'de erke el koymasından sonra, başlangıçta ordunun, ülkede yığinsal terör/^{uygulayan} ~~ve~~ cinayetler işleyen ve anarşi ortamı yaratan odak ve kişileri etkisizleştirme yönünde epey enerjik davrandığı gözlemlendi. Daha 1981 yılında, "başbuğ" Türkiye in başında bulunduğu faşist Milliyetçi Hareket Partisi yönetici ve üyelerine karşı dava açıldı. Cinayetler, kanlı saldırı ve kıyımlar, kundaklama ve sabotaj olayları, Cumhuriyet rejimini yıkıp ^{yene} faşist diktatörlük kurmak için darbe hazırlamak ve daha bir dizi benzer suçlar "bozkurt"ların hayli kabarık olan suç dosyalarını oluşturuyordu. ~~Durum böyleyken, yargı makinesi demokratlara karşı işliyor.~~

Neki, bir süre sonra gelişmeler ters bir yön almaya başladı. Davanın ilk safhasında suçlu sandalyesinde, bu aşırı sağcı parti ve grupların 587 yöneticisi ve militanı otururken, şimdi, "Tercüman" gazetesinin yazdığına göre, bunların sayısı 358'e düştü. Üstelik bunlardan sadece 165'i tutuklu olarak yargılanıyor. Gerikalanların tümü salıverilmiş bulukuyor.

Birçok yerde, askeri mahkemelerde başka ekstremist gruplara, dan, "solcu" diye tanıtılan kimi ^{illegal} gizli örgütlerden kişilerin davaları da sürdürülüyor.

Ancak, askersel yönetimin yargı makinesi demokratik, ilerici örgütlerin, sendikaların temsilcilerine karşı en aktif biçimde, tam "kapasiteyle" işletiliyor. ^{Haber} ~~Enformasyon~~ Ajanslarının haberlerine göre, Türkiye'nin birçok kentinde Türkiye Komünist Partisi'ne üye oldukları suçlamasıyla yüzlerce kişi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üyeleri, 30'dan fazla eğitim, kültür derneği, demokratik ^{nün} meslek kuruluşu ve/yığın örgütü/üye ve yöneticisi yargılanıyor.

Ocak ayı başında Türkiye Yazarlar Sendika'sının 18 yöneticisi de suçlu sandalyesine oturtuldu. Bunlar arasında tanınmış mizah yazarı Aziz Nesin, Uluslararası sanat ödülü "Lotos"la ödüllendirilen tanınmış şair Atıf Behramoğlu da bulunuyor. Bu dava da İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesinde görülüyor. Türkiye Yazarlar Sendikası yöneticilerine de hep o basma-kalıp suçlama, ^{yani} ~~yöneticileri~~ "gizli faaliyette bulunma ve komünizm propagandası yapma" suçlamasıyla yöneltiliyor.

"Cumhuriyet" gazetesinin de belirttiği gibi, askeri savcılıkça düzenlenen iddianamede Türkiye Yazarlar Sendikası yöneticilerinin "yasadışı eylemleri" olarak, örneğin, dünyaca tanınmış büyük Türk şairi Nazım Hikmet'i anma toplantısı yapmak, 1 Mayıs gösterilerine katılmak, ölüm cezasının kaldırılması için yükselen hareketi desteklemek gibi eylemler gösteriliyor.

Mahkemede savunmasını yapan Aziz Nesin şunları belirtti:

"Türk Ceza Yasasının, "komünist faaliyeti" ağır suç sayan ve ağır hapis cezası gerektiren bir fiil olarak tanımlayan 141. ve 142. maddeleri, açıkça anti-demokratik bir nitelik taşımaktadır. (Bilindiği gibi, bu maddeler 8 ile 15 yıl hapis cezasını öngörüyor). Ve eğer burada adalet ve vincedandan söz ediliyorsa, böyle birşeyin varlığı söyleniyorsa, bizler suçlanıp yargılanmazdık. Eğer bu kez de bir haksızlık yapılacaksa, herkes bilsin ki, hakkımızda verilecek en ağır bir ceza kararı bile bizi yıldırma^{ya}lıktır..."

Şunu da ekliyelim ki, Türkiye Yazarlar Sendikası ^{ne} yönetilen suçlamalar arasında Türkiye Barış Derneği, İlerici Kadınlar Derneği, Türkiye Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği-TÖB-DER, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK ve benzer kuruluşlarla ilişki içinde bulunmak da yer alıyor. Oysa, adları sıralanan tüm bu örgüt ve kuruluşlar Anayasa ve diğer yasalara uygun olarak kurulmuş demokratik örgütlerdi ve 1980 askersel darbmesine kadar açık, legal çalışmalarda bulunmuşlardı.

Şimdi ise bu örgütlerin yönetici ve militanları büyük gruplar halinde askeri mahkemelerde yargılanıyorlar. Suçlamalar ise, hep o aynı basma-kalıp "yıkıcı komünist faaliyetler" suçlamaları.

Barış Derneği yöneticilerine karşı açılan dava aylardır sürdürülüyor. 1977 kurulmuş olan bu dernek, İstanbul Barosu avukatlarının Askeri savcılığa yazdıkları dilekçede de belirtildiği gibi, yürürlükteki yasalarla her zaman saygılı kalmış ve yasal çalışmalar yapmıştır. Askersel yönetimin erke gelmesine kadar dernek hakkında ilgili makamlarca hiç bir soruşturma ve kovuşturma açılmamıştır.

Barış Derneği davasında savunmasını yapan tanınmış gazeteci Ali Sirmen şunları vurgulamıştır:

"Derneğimiz, nükleer bir savaş tehlikesine karşı mücadeleye halkımızı seferber etmeyi başlıca ödev ve görev saymıştır. Amerika'nın "sınırlı nükleer savaş" tezi, Türkiyemiz için de büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Biz, önceleri de, şimdi de kararlılıkla haykırıyoruz: "Nükleer silahlara Hayır! Birleşik Amerika'nın körüklediği silahlanma yarışı durdurulmalıdır!"

İstanbul'da, sıkıyönetim mahkemesinde bir yılı aşkın bir zamandır Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu-DİSK'in 52 yöneticisi yargılanmaktadır. Askeri savcı bu sendikacıların tümü hakkında ölüm cezası verilmesini istemektedir. DİSK'li sendikacılara karşı yöneltilen başlıca suçlama "Mevcut düzeni zorla yıkmak ve yerine proletarya diktatörlüğü rejimini kurmayı amaçlamak" savıdır.

Mahkeme önüne çıkarılan işçi liderleri, "Cumhuriyet" gazetesinin yazdığı gibi, duruşmalarda, kendilerine yönetilen bu suçlamaları kesinlikle reddettiler. ve ülkenin en büyük sendikal birliklerinden biri olan DİSK'in "politik iktidarı zorla ele geçirmeyi amaçladığı" yolundaki iddiaları temelsiz ve tamamen saçma olduğunu söylediler. Bunun yanı sıra sendika yöneticileri, işçilerin çıkarlarını savunmak, adaletli toplu sözleşme anlaşmaları bağlamak ve sendikal,

demokratik tüm hakları savunma ^{sendikaların} sendikaların yasal hakları olduğunu vurguladılar.

Türkiye'de ilerici ve demokratik güçler üzerinde yoğunlaştırılan politik baskı ve zorbalıklar, neo-faşist ve diğer ekstremist gruplara çıkardığı anarşi ve uyguladığı kanlı terörün sorumluluğunu, şimdi ilerici , demokratik güçlerin üzerine yükleme girişimleri ^{tüm bunlar} demokratik kamuoyunda, Türkiye halkının gerçek dostlarında haklı bir kaygı ve giderek artan bir tepki yaratıyor.

A. Ulyanskiy

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI